

REACTIE WET KOSTENVERHAAL GEMEENTEN CUIJK, GRAVE, MILL EN SINT HUBERT

U vraagt uw leden te reageren op de uitwerking van de Wet kostenverhaal huisvesting vergunninghouders. Vooraf het volgende. Voor ons is het bijna onmogelijk te reageren omdat wij ons niet kunnen vinden in het principe van kostenverhaal omdat het huisvesten en de participatie van vergunninghouders mede is gebaseerd op een goede samenwerking met rijksdiensten, zoals het COA en de provincie. Een gezamenlijke inspanning is van wezenlijker belang dan het elkaar afrekenen op het niet voldoen aan taakstellingen. Wat gaat er door de Wet kostenverhaal beter bereikt worden voor vergunninghouders en hun huisvesting? Wij zien géén motiverende werking uitgaan van het onderling verhalen van kosten en het schuiven met geld. Het is beter tijd en positieve energie te steken in samen nadenken over het realiseren van geschikte huisvesting en uitvragen wat onze nieuwe inwoners nodig hebben voor hun integratie.

Onderlinge verhoudingen

Kostenverhaal is aan de orde in relatie tot artikel 124 van de Gemeentewet. De rol van de Provincie gaat verder dan het toezicht en het toetsen van voorgenomen plannen ten aanzien van het huisvesten van vergunninghouders. Provincies worden gedwongen gemeenten 'aan te geven' bij het COA. Kortom een verklikkersrol. Geen enkele vergunninghouder is gebaat bij een (politiek) debat over cijfers tussen gemeente, Provincie en COA.

Het introduceert een groter risico op Excel-management, calculerend gedrag om een getalsmatig resultaat op een deadline datum te halen. Het is een perverse prikkel in het systeem als dat onverhoopt de boventoon gaat voeren. Het lokale debat kan dan verschuiven naar vergunninghouders als kostenpost.

Daarnaast hebben gemeenten geen enkele invloed en/of zeggenschap op de gemiddelde kosten die in rekening wordt gebracht. Deze gemiddelde kosten worden 'jaarlijks bij regeling van onze Minister vastgesteld op basis van een opgave van het COA'. Zijn dit de reële en werkelijke gemiddelde kosten die in rekening gebracht worden? Wordt dit gecontroleerd door de Rekenkamer?

Tweerichtingsverkeer

Kostenverhaal is eenrichtingsverkeer ten nadele van gemeenten. Waarom betaalt het COA geen vergoeding als zij er niet in slaagt passende kandidaten te koppelen aan beschikbare huisvesting? Waarom betaalt het COA geen huurderiving bij weigering van een woning door een vergunninghouder? Kan de woningcorporatie gemaakte kosten van gedane investeringen verhalen als het COA geen passende kandidaten weet te koppelen? Dit zijn geen theoretische vragen. In de praktijk zien we dat prognoses voor het aantal alleenstaanden versus gezinnen niet aansluiten bij de werkelijke situatie, waardoor woonruimte voor alleenstaanden niet gevuld kan worden.

Dubbel gepakt ?

De huidige regelgeving kent een handhavingskader via het provinciale toezicht met de mogelijkheid van financiële gevolgen voor gemeenten. Nu met de Wet kostenverhaal lijkt het dat gemeenten dubbel gepakt kunnen gaan worden voor één en dezelfde nalatigheid.

Terugwerkende kracht

De Wet kostenverhaal werkt terug tot en met 1 juli 2016. Juridisch mogelijk, maar het getuigt van onzorgvuldig bestuur tussen overheden. Overheden die in het jaar 2016 steeds de boodschap 'schouder-aan-schouder' hebben uitgedragen in een jaar met een enorme stijging van het aantal vergunninghouders en een verscherpt maatschappelijk debat. Bovendien was op 1 juli 2016 niet de inhoud van de Wet kostenverhaal bekend. Het lijkt op het tussentijds veranderen van de spelregels.

Daarnaast is het hoogst ongelukkig, omdat de fluctuatie van de taakstelling groot is. Het jaar 2016 kent een enorme toename van de taakstelling. De ingangsdatum valt samen met de piek van de taakstelling voor gemeenten.

Verschoonbare redenen

De Wet kostenverhaal geeft in artikel 2 lid 2 gedeputeerde staten de mogelijkheid verschoonbare redenen voor het niet huisvesten van een vergunninghouder te hebben, zodat gemeenten geen kostenverhaal van het COA krijgen. Welke criteria liggen hieraan ten grondslag? Weegt bijvoorbeeld mee de omvang van sociale huurwoningen in een gemeente die afhankelijk is van corporaties omdat van eigen gemeentelijk woningbezit geen sprake is ? En wordt er voldoende rekening gehouden met situaties van maatschappelijke onrust en verstoringen van de openbare orde en veiligheid? En als er criteria zijn worden die dan gelijkelijk toegepast in alle provincies? Zo niet dan ligt een vorm van (geografische) willekeur op de loer.

Nogmaals willen wij bepleiten dat een gezamenlijke inspanning van overheden onderling, inclusief het COA, van wezenlijker belang is dan het kil afrekenen op het achterblijven van taakstellingen. Bij een positief samen optrekken en oplossingen creëren zijn nieuwe medelanders méér gebaat dan bij kostenverhaal.

Het liefst zouden wij u verzoeken te bewerkstelligen dat het Voorstel van Wet van tafel gaat.

Indien dat niet haalbaar is dan verzoeken wij u een andere en latere ingangsdatum en bij de verschoonbare redenen de mate van maatschappelijke onrust en verzet mee te laten wegen.

Hoogachtend,

Rob Poel, Anja Henisch en Jos van den Boogaart
Wethouders van respectievelijk Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert